

OPINIA KOMISJI REWIZYJNEJ O DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK W ROKU 2022

I. Podstawy opinii i rekomendacji

Opinia opiera się na przedstawionym Sprawozdaniu z działalności statutowej Polskiej Akademii Nauk za rok 2022. Sprawozdanie to składa się z 11 części dotyczących działalności: (I) organów kierowniczych i korporacyjnych (Komitety Naukowe i Problemowe przy Prezydium PAN, Oddziały, Akademia Młodych Uczonych, Komisja ds. Etyki w Nauce, Komisja Rewizyjna i Rada Dyrektorów Jednostek Naukowych), (II) wydziałów PAN, działalności jednostek naukowych i pomocniczych PAN, (III) międzynarodowych instytutów naukowych, (IV) archiwów i bibliotek, (V) innych jednostek organizacyjnych, (VI) innych podmiotów nadzorowanych przez PAN, (VII) gospodarowania nieruchomościami, (VIII) upowszechniania i promocji działalności naukowej (UiPDN), (IX) wsparcia dla naukowców aplikujących o granty ERC, (X) programu stypendialnego PASIFIC, (XI) współpracy PAN z zagranicą. Dwunasta część Sprawozdania zawiera informacje statystyczne. Struktura ta jest zgodna z „Makieta i harmonogramem opracowania publikacji”.

Sprawozdanie liczy 235 stron. Zaczyna się od Przedmowy napisanej przez Prezesa PAN, Prof. Jerzego Duszyńskiego. Najdłuższą część sprawozdania stanowi opis Wydziałów. W niej zawarty jest opis działalności Komitetów Naukowych, Rad Kuratorów oraz obszerny opis działalności poszczególnych Instytutów.

II. Uwagi Komisji Rewizyjnej

W pierwszej części przedmowy do sprawozdania prezes PAN, prof. Jerzy Duszyński przypomniał, że w roku 2022 minęło 70 lat od powstania Polskiej Akademii Nauk. Z tej okazji list gratulacyjny przesłał premier Mateusz Morawiecki. Listy gratulacyjne przesłali również m. in. rektorzy Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Warszawskiego oraz dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego.

Działalność PAN została w ostatnich latach zdominowana walką o rozwój instytutów PAN w coraz bardziej pogarszającej się sytuacji ekonomicznej. W ubiegłym roku władze

PAN występowały kilkakrotnie do Ministra Edukacji i Nauki o zwiększenie subwencji dla instytutów naukowych PAN na pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania.

Kolejnym poważnym wyzwaniem dla całego środowiska naukowego w Polsce stała się wojna na Ukrainie. Polska Akademia Nauk od samego początku agresji Federacji Rosyjskiej niesie czynną pomoc naukowcom z Ukrainy. We współpracy z Narodową Akademią Nauk USA, przy wsparciu innych partnerów zewnętrznych, PAN stworzyła wieloletni program wsparcia uczonych ukraińskich.

W 2022 roku przeprowadzono ewaluację działalności naukowej w latach 2017-2021. W 69 instytutach PAN oraz Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej kategorii uzyskało łącznie 96 dyscyplin. Ponad 70% z nich otrzymało najwyższą kategorię A+ (28%) lub A (45%).

Komitety Polskiej Akademii Nauk wśród swoich głównych zadań mają działalność ekspercką. Jednym z najbardziej aktywnych w tym zakresie jest Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. KPZK PAN opracował raport „Przestrzenne Zagospodarowanie Kraju – perspektywa długookresowa”. Prezydium PAN przyjęło stanowisko w sprawie polityki przestrzennej państwa.

W części I Sprawozdania dotyczącej „Działalności organów kierowniczych i korporacyjnych Akademii”

podano, że Zgromadzenie Ogólne PAN obradowało w roku 2022 trzykrotnie, powracając do sesji w trybie stacjonarnym.

146. sesja Zgromadzenia Ogólnego PAN odbyła się w dniu 23 czerwca. Wprowadzono ujednolicony tekst Statutu PAN. Prezes PAN przedstawił sprawozdanie z działalności PAN w roku 2021, w tym zrealizowane zadania statutowe i finansowe. ZO PAN przyjęło sprawozdanie. Wprowadzono zmiany do Regulaminu wyborów Prezesa i wiceprezesów Polskiej Akademii Nauk umożliwiające realizację sesji wyborczej w warunkach obostrzeń sanitarnych związanych z pandemią. ZO PAN dokonało wyboru Komisji Wyborczej do wyboru Prezesa i wiceprezesów oraz zapoznało się z informacją o pomocy PAN dla naukowców z Ukrainy, a także ze sprawozdaniami Komisji do spraw etyki w nauce i Komisji Rewizyjnej za rok 2021.

W czasie 147. sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN w dniu 20 października 2022, ZO PAN wybrało prof. Marka Konarzewskiego (czł. koresp. PAN) na Prezesa PAN w kadencji 2023-2026. Zgodnie z wnioskiem Prezesa elekta określiło również liczbę 4 wiceprezesów PAN w kadencji 2023-2026.

Podczas obrad 148. sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN w dniu 8 grudnia 2022, zgodnie z rekomendacją Komisji Rewizyjnej, dokonano wyboru firmy POL-TAX 2 jako podmiotu do badania sprawozdań finansowych PAN za lata 2022-2023. ZO PAN dokonało zgodnie z wnioskami Prezesa elekta wyboru na kadencję 2023-2026 wiceprezesów PAN: prof. Dariusza Jemielniaka, czł. koresp. PAN z Wydziału I PAN, dr. hab. Mirosławy Ostrowskiej, czł. koresp. PAN z Wydziału III PAN, prof. Natalii Sobczak, czł. koresp. PAN z Wydziału IV PAN, i prof. Aleksandra Welfe, czł. rzecz. PAN z Wydziału I PAN. Następnie

wybrano członków Komisji do spraw etyki w nauce, Komisji Rewizyjnej oraz przedstawicieli Wydziałów Akademii w Prezydium PAN. Podczas sesji Prezes PAN przedstawił podsumowanie ostatnich 8 lat w Polskiej Akademii Nauk.

W 2022 r. odbyło się 9 posiedzeń Prezydium PAN. Podjęto 42 uchwały, z których 22 dotyczyły spraw związanych z reorganizacją, majątkiem lub likwidacją instytutów Akademii, inne m.in. spraw finansowych i organizacji sesji ZO PAN.

Przyjęto trzy stanowiska: *dotyczące zalecenia dla redaktorów naczelnych pism naukowych zawieszenia procedowania prac autorów afiliowanych w Rosji, w związku z inwazją na Ukrainę; w sprawie polityki przestrzennej państwa i planowania przestrzennego kraju oraz w sprawie wyników audytu zewnętrznego działalności Kancelarii PAN za okres od 1 stycznia 2019 do 30 czerwca 2022.*

Pomoc naukowcom z Ukrainy była przedmiotem każdego z posiedzeń od momentu agresji Federacji Rosyjskiej. Kilkakrotnie powracano do tematu utworzenia Akademii Kopernikańskiej, każdorazowo krytycznie opiniując tę inicjatywę. Prezydium PAN omawiało także sprawy związane z finansowaniem jednostek naukowych PAN i skutkami wzrostu cen dla ich kondycji, a także ewaluacją jednostek naukowych.

Duża aktywność Prezydium i kolegialne rozważanie licznych problemów, budzą uznanie Komisji Rewizyjnej.

W 2022 roku działało 14 komitetów problemowych (9 przy Prezydium PAN i 4 przy Wydziale I, 1 przy Wydziale IV). Przy Prezydium PAN działały: Rada Upowszechniania Nauki, Rada Towarzystw Naukowych, Rada Języka Polskiego, Komitet Bioetyki, Komitet Badań Polarnych, Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych, Komitet Problemów Energetyki, Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus”, Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju.

W PAN działa 77 komitetów naukowych, przy Wydziałach PAN. Ich działalność jest omówiona w sprawozdaniu w części dotyczącej Wydziałów.

W 2022 r. funkcjonowały Oddziały PAN (w nawiasie liczba członków rzeczywistych i korespondentów oraz zmiana w stosunku do poprzedniego roku) w Gdańsku (27, +1), Katowicach (17, +1), Krakowie (59, +4), Lublinie (9, -1), Łodzi (14, bez zmian), Poznaniu (38, +4), Wrocławiu (24, +4) oraz Oddział PAN w Olsztynie i w Białymstoku z siedzibą w Olsztynie (18, +2). Złożone przez Oddziały roczne informacje wskazują na właściwą realizację zadań statutowych.

Akademia Młodych Uczonych (AMU) kontynuowała bardzo aktywną działalność na forum krajowym i międzynarodowym, opiniując m.in. szereg aktów prawnych. Zorganizowała 3 międzynarodowe konferencje. Działała na arenie międzynarodowej, m.in. w ramach mechanizmu doradztwa naukowego dla Komisji Europejskiej (projekt SAPEA) oraz współpracy z Global Young Academy. AMU w 2022 roku zaangażowała się w pomoc ukraińskim naukowcom uciekającym przed wojną.

Statutowe zadania rzetelnie wykonywały w 2021 r.: Komisja ds. Etyki w Nauce, Komisja Rewizyjna i Rada Dyrektorów Jednostek Naukowych PAN.

Część II sprawozdania dotyczyła działalności Wydziałów PAN, ich Rad Kuratorów oraz jednostek naukowych i pomocniczych.

W roku sprawozdawczym, poza sprawami bieżącymi, Wydziały m. in. opiniowały projekty odpowiednich regulacji prawnych. Dokonano okresowych ocen wydziałowych jednostek naukowych. Przyznano nagrody naukowe Wydziałów.

W 2022 r. Wydziały Akademii koordynowały działalność łącznie 69 instytutów naukowych, sprawowały nadzór na 9 pomocniczymi jednostkami naukowymi (w tym bibliotekami w Gdańsku i Kórniku oraz Archiwum w Warszawie).

Działalność statutowa jednostek naukowych została zaprezentowana w sprawozdaniach, sporządzonych przez te jednostki zgodnie z Makieta, według odpowiednich Wydziałów. Każdy Wydział przedstawił ogólny opis swojej działalności, nagrody i wyróżnienia naukowe Wydziału, nagrody i wyróżnienia członków Wydziału, działalność komitetów naukowych i problemowych, sprawozdanie Rady Kuratorów Wydziału, prezentacje działalności swoich instytutów, centrów i nadzorowanych jednostek pomocniczych.

Komisja Rewizyjna ocenia, że sprawozdania Wydziałów są napisane starannie (w ryzach objętościowych), zgodnie z punktami Makiety. W tym działalność Instytutów opisana jest wg punktów:

- Dane podstawowe,
- Działalność naukowa – liczba publikacji i realizowanych projektów badawczych,
- Wybrane 2 wyniki w ramach projektów / prac badawczych,
- Osiągnięcie działalności naukowej jednostki o znaczeniu ogólnospołecznym lub gospodarczym,
- Wybrane 2 zastosowania wyników badań naukowych o znaczeniu społecznym i gospodarczym,
- Wybrane 2 osiągnięcia jednostki we współpracy z instytucjami zagranicznymi,
- Wykaz uzyskanych patentów, praw ochronnych,
- Tytuły i stopnie naukowe pracowników jednostki,
- Udział w szkołach doktorskich,
- Udział w Centrach PAN.

Jak w poprzednim roku, Komisja Rewizyjna proponuje dodanie informacji o innych obszarach aktywności: znaczeniu ogólnospołecznym oraz innowacyjno-gospodarczym badań i działalności jednostki na rzecz lokalnych struktur samorządowych. Wydaje się to istotne dla kreowania pozytywnego wizerunku Polskiej Akademii Nauk.

W ewaluacji jednostek naukowych w roku 2022 część dyscyplin w Instytutach PAN uzyskała ocenę poniżej A. Uważamy, że w ramach okresowej oceny tych Instytutów Rady Kuratorów powinny pomóc im w określeniu drogi do podwyższenia poziomu naukowego, poprzez odpowiednie wnioski w ocenach.

Jako pomocnicza jednostka PAN nadzorowana przez Prezesa PAN przedstawiony jest Polski Instytut Studiów Zaawansowanych (PIASt). Koncentruje się na naukach humanistycznych i społecznych, oferując stypendia badawcze na kilkumiesięczne pobyty w Polsce. W związku z napaścią Federacji Rosyjskiej na Ukrainę Dyrektor PIASt, zgodnie z decyzją Prezydium PAN, podjął decyzję o anulowaniu konkursu na rok 2022-2023. Pozwoliło to włączyć się Instytutowi w działania pomocowe na rzecz ukraińskich naukowców.

Część III dotyczyła „Międzynarodowych instytutów naukowych”.

- Działalność Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej (MIBMiK) pozostawała w 2022 r. wyróżniająca w skali światowej, co zostało potwierdzone oceną A+ w ewaluacji jednostek naukowych. Podawana jest jako przykład świetnej jednostki, w której prawie nie ma stałych pracowników, zatrudnienia są jedynie w celu realizacji konkretnych programów. Nie jest jednak jasne, czy ten przykład może mieć w Polsce szersze zastosowanie.
- 14 grudnia 2020 r. powołany został Międzynarodowy Instytut Mechanizmów i Maszyn Molekularnych (IMol) PAN. W 2022 zatrudniał 33 pracowników naukowych (średniorocznie, w przeliczeniu na pełne etaty). Dyscyplina: nauki biologiczne. W ewaluacji jednostek naukowych otrzymał ocenę C, co jest zrozumiałe z powodu wstępnego etapu funkcjonowania Instytutu.

W części IV „Archiwa i biblioteki” napisano w Sprawozdaniu:

W 2022 r. kontynuowały swoją działalność statutową: Archiwum PAN w Warszawie z oddziałami w Poznaniu i w Katowicach oraz Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie, a także samodzielne biblioteki PAN: Biblioteka Gdańska, Biblioteka Kórnicka oraz Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Instytucje te odnotowały znaczący przyrost zasobów w 2022 r.

Archiwa i biblioteki PAN, prowadząc własną działalność statutową, przykładają dużą wagę do jej promowania oraz upowszechniania wyników w ramach wielu regionalnych i ogólnokrajowych akcji popularyzatorskich.

Komisja Rewizyjna stwierdza liczne dowody uznania dla aktywności promującej naukę przez biblioteki i archiwa PAN.

W części V „Inne jednostki organizacyjne Polskiej Akademii Nauk”

przedstawiono informacje sprawozdawcze innych jednostek organizacyjnych PAN: Domu Pracy Twórczej w Wierzbie (47 imprez, 10844 noclegi, tj. o 15% więcej niż w 2021, o 30% zmalało wykorzystanie portów w Wierzbie i Popielnie) oraz Domu Zjazdów i Konferencji w Jabłonie. Zakład Doświadczalny w Kórniku był w stanie likwidacji.*

W ramach PAN działał Dom Seniora w Konstancinie (34 pensjonariuszy, na 60 miejsc) – przedstawiono wyczerpujące sprawozdanie.

Działał też Zakład Działalności Pomocniczej w Warszawie, odpowiedzialny za utrzymanie techniczne, remonty, inwestycje oraz bieżącą obsługę administracyjną części zasobu nieruchomości stanowiących własność PAN: przede wszystkim Pałac Staszica, a poza tym m.in. Domy Pracy Twórczej w Juracie (52 miejsca), w Świnoujściu (60 miejsc). Ważnym zadaniem ZDP jest świadczenie usług medycznych w ramach Pracowni Badań Profilaktycznych.

Działalność wyżej wskazanych jednostek PAN Komisja Rewizyjna uznaje za prawidłową.

W części VI dotyczącej „Innych podmiotów”

podana jest lista spółek z kapitałem PAN. W 2022 r. były to:

- Przedsiębiorstwo Przemysłowo-usługowe Unipan-Stalmech, sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Uslugowo-Handlowe „Sonopan” sp. z o.o.,
- Wrocławska Drukarnia Naukowa sp. z o.o. (w likwidacji, w upadłości),
- Międzynarodowe Targi Gdańskie SA, akcje przejęte w związku z likwidacją DHN,
- Katalizator sp. z o.o., akcje przejęte w związku z likwidacją DHN,
- Societe Immobiliere w Paryżu (wynajmująca budynek PAN przy ul. Lauriston).

W części VII dotyczącej „Gospodarowania nieruchomościami PAN”

Bezpośredni nadzór nad gospodarowaniem nieruchomościami będącymi w zasobach PAN, a nieprzekazanymi w zarządzanie jednostkom organizacyjnym sprawuje *Biuro Organizacyjno-Majątkowe* PAN. Do zadań Biura należy także wspieranie działalności zarządczej w odniesieniu do nieruchomości, które zostały użyczone instytutom lub oddane w zarządzanie jednostkom nieposiadającym osobowości prawnej.

Ogólna akcja „uwłaszczania” instytutów dobiega końca. W 2022 roku w ramach takich uwłaszczeń wydano 11 decyzji na rzecz 3 Instytutów PAN, w wyniku których przekazano 241,5373 ha gruntów.

W 2022 Biuro przeprowadziło 15 przetargów na sprzedaż dzierżawę i najem nieruchomości z czego 6 zakończyło się wynikiem pozytywnym, tzn. wyłonieniem nabywców/najemców/dzierżawców. Zbyto też 26 lokali mieszkalnych oraz przygotowywano dalsze sprzedaże. Ogólny przychód z tego rodzaju działań w 2022 wyniósł 6 630 151 zł (w 2020 była to kwota ok 6 327 tys. zł, w 2021 ok. 6 721 tys. zł).

W 2022 Biuro nadzorowało procesy inwestycyjne oraz remonty w swoich nieruchomościach, przy czym finansowanie ze środków budżetowych wyniosło 1 546 000 zł. Były to prace inwestycyjne w Domu Seniora PAN w Konstancinie.

Komisja Rewizyjna zauważa dalszą dużą aktywność i skuteczność działania Biura Organizacyjno-Majątkowego PAN w 2022 r. w szczególności z uwagi na rozległość i skomplikowanie pola jej działalności.

Część VIII. Upowszechnienie i promocja działalności naukowej

W 2022 r. Prezes PAN przeznaczył na tę działalność 5 778 245 zł (wydatkowano 5 325 400,93 zł, tj. 92,16%). W poprzednich latach przyznane kwoty wynosiły 5 371 270 zł (2021), 4 430 535 zł (2020), 5 978 946 zł (2019), 5 756 000 zł (2018), 6,12 mln (2017), 5,79 mln zł (2016). **Komisję Rewizyjną niepokoi zaznaczający się w ostatnich latach brak wzrostu, kwota z roku 2022 jest niższa od przeciętnej z lat 2016–2019 (przed epidemią).**

Przyznane środki finansowe zostały przeznaczone na realizację 317 zadań (w 2021 r. – 245 zadań, w 2020 – 242 zadań, w 2019 – 351 zadań, w 2018 – 387 zadań, w 2017 – 419 zadań), w tym z zakresu działalności eksperckiej, wydawniczej, działalności bibliotek, udostępniania dla nauki zasobów muzealnych i archiwalnych, tworzenia i utrzymania baz danych oraz innych form upowszechniania: konferencje, warsztaty i szkoły letnie, wystawy. **Liczba ta jest wyraźnie niższa niż odpowiednie liczby z lat 2017-2019 (przed epidemią).**

Wykonane zadania szczegółowo omówiono w częściach Sprawozdania:

- Ekspertyzy, oceny i opinie naukowe,
 - Działalność wydawnicza,
 - Tworzenie i utrzymanie baz danych,
- i w podrozdziale: Upowszechnianie osiągnięć nauki:
- Konferencje,
 - Warsztaty,
 - Wystawy,
 - Inne zadania.

Ta część Sprawozdania została przygotowana przez Biuro Finansów i Budżetu PAN.

Część IX dotyczyła wsparcia dla naukowców aplikujących o granty ERC.

organizowanego przez Biuro ds. Doskonałości Naukowej PAN. Wsparcie dotyczy również naukowców spoza jednostek PAN. Wsparcie miało formy:

- indywidualnej pomocy naukowcom w przygotowaniu wniosku,
- warsztatów szkoleniowych,
- pomocy w przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej w Brukseli.

Komisja Rewizyjna uważa działalność Biura za celową i pożyteczną. Szczególnie cenne są tu działania na rzecz całego środowiska naukowego w Polsce.

Część X: Program stypendialny Polskiej Akademii Nauk – PASIFIC

PASIFIC to program w ramach MSCA typu COFUND, wspólne finansowanie przez PAN i Unię Europejską, w ramach którego uczestnicy otrzymują 2-letnie stypendia i finansowanie programu badawczego w jednym z Instytutów PAN. W roku 2022 realizowane były konkursy PASIFIC 1 i PASIFIC 2 (oba ogłoszone w roku 2021).

W konkursie PASIFIC 1 aplikowało 34 osób 60 narodowości, przyznano 35 stypendiów. W konkursie PASIFIC 2 aplikowało 200 osób 50 narodowości, wyłoniono 15 laureatów. Obecnie program PASIFIC ma 42 stypendystów. Część stypendystów zrezygnowała z różnych powodów, w tym geopolitycznych.

Zdaniem Komisji Rewizyjnej jest to poważny wartościowy integrujący program (choć niewielki w skali wszystkich instytutów PAN). Komisja pozytywnie ocenia wysiłek Biura ds. Doskonałości Naukowej włożony w dużą akcję promocyjną programu.

Część XI: Współpraca z zagranicą (opracowane przez Biuro Współpracy z Zagranicą PAN – BWZ)

W 2022 roku współpraca naukowa z zagranicą realizowana była w trzech obszarach: mobilność naukowa, uczestnictwo w pracach organizacji międzynarodowych oraz działalność zagranicznych stacji naukowych. Łączna kwota wydatkowanych środków wyniosła 7 994 495 zł (w tym 5 263 210 zł dotacja podmiotowa i 2 539 285 zł część pozabudżetowa).

PAN prowadziła działania na rzecz wsparcia badaczek i badaczy z Ukrainy, którzy zmuszeni byli opuścić swój kraj z powodu rosyjskiej agresji. Wsparcie zorganizowano na podstawie odpowiednich umów między PAN i Narodową Akademią Nauk Ukrainy oraz Narodową Akademią Nauk USA. Ogólna liczba obywateli Ukrainy przyjętych przez PAN wyniosła 218, z czego 82% stanowiły kobiety. 7 grudnia 2022 BWZ PAN

uruchomiło nowy program długoterminowego wsparcia finansowego dla ukraińskich zespołów badawczych współpracujących z jednostkami PAN.

Podstawę współpracy międzynarodowej w 2022 r. stanowiło 81 umów i porozumień. Podpisano nowe porozumienia między PAN i Słowacką Akademią Nauk oraz Wietnamską Akademią Nauki i Techniki. Sfinansowano 73 wizyty studyjne zagranicznych uczonych w jednostkach PAN oraz 39 wyjazdów uczonych PAN za granicę. Realizowany był nadal program pomocy finansowej dla młodych uczonych z Białorusi (4 osoby).

Uruchomiono nowy program wizyt długoterminowych uczonych PAN w Paryżu w ramach porozumienia między PAN i CNRS. Nawiązano współpracę z International Relations Office Forum – siecią biur współpracy międzynarodowej polskich uczelni akademickich.

PAN jest członkiem 60 międzynarodowych organizacji naukowych. W sprawozdaniu wskazano kilka z nich. Podano też szczegółowe Kalendarium wydarzeń międzynarodowej współpracy naukowej w 2022 roku.

Ta część Sprawozdania kończy się szczegółowym opisem działalności zagranicznych stacji naukowych PAN w Berlinie, Kijowie, Paryżu, Rzymie i Wiedniu i Biura Promocji Nauki PolSCA w Brukseli. W roku 2022 Przedstawicielstwo PAN w Kijowie działało zdalnie z terytorium Polski w składzie jednoosobowym.

Komisja Rewizyjna z uznaniem ocenia niezbędną aktywność PAN w tych obszarach.

III. Podsumowanie opinii Komisji Rewizyjnej

Komisja Rewizyjna uważa, że pomimo trudnej sytuacji finansowej Polska Akademia Nauk wypełnia zadania budowania wartościowej nauki i jej promocji w środowisku akademickim. PAN powinna być jednak bardziej wykorzystywana w roli eksperta zbiorowego i stanowić stałe źródło ekspertyz dla instytucji państwowych, chociaż należy docenić działania wykonane w 2022.

Szczególnie predestynowane do pełnienia takiej roli są Komitety Naukowe PAN. Władze PAN powinny wzmóc działania na szczeblu rządowym i ministerialnym, w celu zagwarantowania napływu zamówień na ekspertyzy.

Komisja uważa, że wydawnictwa finansowane przez komitety, oddziały i wydziały PAN winny posiadać solidną rangę naukową, odzwierciedloną w stosowanych systemach punktacji.

Wydatkowanie środków w dyspozycji PAN na aktywność konferencyjną, wystawową i inną, jest bardzo celowe. Dofinansowywanie działalności bibliotek oraz zasobów archiwalnych i muzealnych jest racjonalne.

Dużą rolę w promocji PAN wydają się odgrywać takie wydawnictwa PAN, jak „Academia” i „Nauka”. **Należy rozszerzyć ich dystrybucję.** Także działalność

promująca naukę ze strony Akademii Młodych Uczonych zasługuje na uznanie i dalsze wsparcie.

IV. Rekomendacje Komisji Rewizyjnej PAN

(a) W odniesieniu do spraw majątkowych

Wyrażamy uznanie dla działalności Biura Organizacyjno-Majątkowego PAN za zakończenie procesu porządkowania i aktywnego zbywania zbędnych aktywów/składników majątkowych PAN i jej instytutów. Liczymy na skuteczną obronę interesów Akademii i jej jednostek w przypadku pozostałych roszczeń i pomoc w sytuacjach majątkowych prawnie nieuregulowanych. Liczymy na dalszą staranność Biura w obrocie nieruchomościami zbędnymi, a także nadzór nad inwestycjami i remontami.

(b) W odniesieniu do działalności upowszechniającej naukę

Należy utrzymywać staranną selekcję pod względem dofinansowania w ramach DUN inicjatyw firmowanych przez PAN i bezzwłocznie informować wnioskodawców o rezultatach selekcji. Należy nadal zwiększać aktywność Biura Upowszechniania i Promocji Nauki PAN i Biura ds. Doskonałości Naukowej, we współpracy z jednostkami naukowymi PAN, udzielając im pomocy.

Po zapoznaniu się z udostępnionymi dokumentami obejmującymi działalność Polskiej Akademii Nauk w 2022 roku, Komisja Rewizyjna rekomenduje Zgromadzeniu Ogólnemu PAN przyjęcie sprawozdania z uwagami zgłoszonymi przez Komisję.

* Od 01. 02. 2023 r. Zakład Doświadczalny w Kórniku nie jest już w likwidacji i prowadzi dalszą działalność.

Projekt opinii opracował:

Ludomir Newelski, czł. koresp. PAN

Małgorzata Mańka, czł. rzeczn. PAN
Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej